

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. LXV]

MONDAY, SEPTEMBER 2, 2024 / BHADRA 11, 1946

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than
those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૭ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૪

તારીખ: ૨૭ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૪ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા સન ૨૦૨૪ના ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક: ૮- નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

રાજેન્દ્રસિંહ સોલંકી,

સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT ACT NO. 8 of 2024.**THE GUJARAT PREVENTION AND ERADICATION OF HUMAN SACRIFICE
AND OTHER INHUMAN, EVIL AND AGHORI PRACTICES AND BLACK
MAGIC ACT, 2024.**

ગુજરાત વિધાનમંડળના નીચેના અધિનિયમને રાજ્યપાલે સન ૨૦૨૪ના સપ્ટેમ્બર મહિનાની ૨જ તારીખે અનુમતિ આપી હોવાથી, તે આથી સર્વે લોકોની જાણ સારુ પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે.

કે. એમ. લાલા,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

GUJARAT ACT NO. 8 of 2024.**AN ACT**

to bring social awakening and awareness in the society and to create a healthy and safe social environment with a view to protecting the common people in the society against the evil and sinister practices thriving on ignorance, and to combat and eradicate human sacrifice and other inhuman, evil, sinister and Aghori practices propagated in the name of so called supernatural or magical powers or evil spirits commonly known as black magic by connen with sinister motive of exploiting the common people in the society and thereby destroying the very social fibre of the society; and for matters connected therewith or incidental thereto.

સન ૨૦૨૪નો ગુજરાત અધિનિયમ ક્રમાંક. ૮.

(રાજ્યપાલની અનુમતિ મળ્યા પછી, સન ૨૦૨૪ના સપ્ટેમ્બર મહિનાની ૨ જ તારીખે “ગુજરાત સરકારી રાજપત્ર”માં (અંગ્રેજીમાં) પ્રથમ પ્રસિદ્ધ કરેલો.)

સમાજમાં અજ્ઞાનના કારણે ફૂલતી-ફાલતી અનિષ્ટ અને દુષ્ટ પ્રથાની સામે સામાન્ય લોકોને રક્ષણ આપવાના હેતુથી, સમાજમાં સામાજિક જાગૃતિ અને સભાનતા લાવવા અને સ્વસ્થ અને સુરક્ષિત સામાજિક પર્યાવરણનું નિર્માણ કરવા અને લેભાગુઓ દ્વારા સમાજમાંના સામાન્ય લોકોનું શોષણ કરવા અને તેમ કરીને, સમાજના મૂળ સામાજિક માળખાનો વિચ્છેદ કરવાના દુષ્ટ ઉદ્દેશથી, કાળા જાદુ તરીકે સામાન્ય રીતે જાણીતી થયેલી કહેવાતી અલૌકિક અથવા જાદુઈ શક્તિ અથવા પ્રેતાત્માના નામે પ્રચાર કરવામાં આવતા માનવ બલિદાન અને બીજી અમાનુષી (અમાનવીય), અનિષ્ટ, દુષ્ટ અને અઘોરી પ્રથાનો પ્રતિકાર કરવા અને તેનું નિર્મૂલન કરવા માટે અને તેની સાથે સંકળાયેલી અથવા તેને આનુષંગિક બાબતો માટે (જોગવાઈ કરવા બાબત) અધિનિયમ.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના પંચોતેરમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે:-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત માનવ બલિદાન અને બીજી અમાનુષી, અનિષ્ટ અને અઘોરી પ્રથા અને કાળા જાદુ અટકાવવા અને (તેનું) નિર્મૂલન કરવા બાબત અધિનિયમ, ૨૦૨૪ કહેવાશે.
- (૨) તે, સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યને લાગુ પડે છે.
- (૩) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.
૨. (૧) આ અધિનિયમમાં, સંદર્ભથી અન્યથા અપેક્ષિત ન હોય, તો-

ટૂંકી સંજ્ઞા,
વ્યાપ્તિ અને
આરંભ.

વ્યાખ્યા.

- (ક) “માનવ બલિદાન અને બીજી અમાનુષી (અમાનવીય), અનિષ્ટ અને અઘોરી પ્રથા અને કાળા જાદુ” એટલે આ અધિનિયમ સાથે જોડેલી અનુસૂચિમાં જણાવેલા અથવા વર્ણવેલા કૃત્યો પૈકીનું કોઈ કૃત્ય કોઈ વ્યક્તિએ પોતે કરવું અથવા બીજી કોઈ વ્યક્તિ મારફત અથવા બીજી કોઈ વ્યક્તિને ઉશ્કેરીને કરાવડાવવું તે;
- (ખ) “ઠરાવેલું” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમોથી ઠરાવેલું;
- (ગ) “પ્રચાર કરવો” એટલે માનવ બલિદાન અને બીજી અમાનુષી, અનિષ્ટ અને અઘોરી પ્રથા અને કાળા જાદુ સંબંધી અથવા તે વિશે જાહેરખબર, સાહિત્ય, લેખ અથવા પુસ્તક બહાર પાડવું અથવા તેનું પ્રકાશન કરવું અને તેમાં માનવ બલિદાન અને બીજી અમાનુષી, અનિષ્ટ અને અઘોરી પ્રથા અને કાળા જાદુના સંબંધમાં કોઈ પ્રકારની પ્રત્યક્ષ અથવા પરોક્ષ સહાય, દુષ્પ્રેરણ, ભાગીદારી અથવા સહયોગનો સમાવેશ થાય છે;
- (ઘ) “નિયમો” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા નિયમો;
- (ચ) “સંહિતા” એટલે ભારતીય નાગરિક સુરક્ષા સંહિતા, ૨૦૨૩.

સન ૨૦૨૩નો ૪૬મો.

- (૨) અહીં વપરાયેલા પણ વ્યાખ્યાયિત ન થયેલા શબ્દો અને શબ્દપ્રયોગોનો, ઔપધ અને જાદુઈ ઉપચાર (વાંધાજનક જાહેરખબર) અધિનિયમ, ૧૯૫૪ અને સંહિતામાં તેનો જે અર્થ કરવામાં આવ્યો છે તેવો સંબંધિત અર્થ થશે.

સન ૧૯૫૪નો
૨૧મો.

માનવ બલિદાન
અને બીજી
અમાનુષી,
અનિષ્ટ અને અઘોરી
પ્રથા અને કાળા
જાદુ અટકાવવા
અને (તેનું) નિર્મૂલન
કરવા બાબત.

૩. (૧) કોઈપણ વ્યક્તિએ પોતે અથવા બીજી કોઈ વ્યક્તિ મારફત આ અધિનિયમ સાથે જોડેલી અનુસૂચિમાં જણાવેલા અથવા વર્ણવેલા માનવ બલિદાન અને બીજી અમાનુષી, અનિષ્ટ અને અઘોરી પ્રથા અને કાળા જાદુ કરવો જોઈશે નહિ, તેને ઉત્તેજન આપવું જોઈશે નહિ, તેનો પ્રચાર કરવો જોઈશે નહિ અથવા વ્યવસાય કરવો જોઈશે નહિ અથવા કરાવડાવો જોઈશે નહિ, તેને ઉત્તેજન અપાવડાવું જોઈશે નહિ, તેનો પ્રચાર કરાવડાવો જોઈશે નહિ અથવા વ્યવસાય કરાવડાવો જોઈશે નહિ.
- (૨) કોઈ વ્યક્તિ પોતે અથવા બીજી કોઈ વ્યક્તિ મારફત આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનો ભંગ કરીને, માનવ બલિદાન અને બીજી અમાનુષી, અનિષ્ટ અને અઘોરી પ્રથા અને કાળા જાદુ કરે અથવા કરાવડાવે, માનવ બલિદાન અને બીજી અમાનુષી, અનિષ્ટ અને અઘોરી પ્રથા અને કાળા જાદુની કોઈ જાહેરખબર આપે અથવા અપાવડાવે, વ્યવસાય કરે અથવા કરાવડાવે, પ્રચાર કરે અથવા કરાવડાવે અથવા ઉત્તેજન આપે અથવા અપાવડાવે, તે બાબત આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ ગુનો ગણાશે અને આવા ગુનાની દોષિત વ્યક્તિને, દોષિત ઠર્યેથી, છ મહિનાથી ઓછી ન હોય તેટલી પણ સાત વર્ષ સુધીની મુદતની કેદની અને પાંચ હજાર રૂપિયાથી ઓછા નહિ તેટલા પણ પચાસ હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની શિક્ષા કરવામાં આવશે.
- (૩) જે કોઈ વ્યક્તિ, પેટા-કલમ (૨) હેઠળ શિક્ષાપાત્ર કોઈ કૃત્ય અથવા ગુનો કરવામાં દુષ્પ્રેરણ કરે અથવા તે (કૃત્ય અથવા ગુનો) કરવાનો પ્રયત્ન કરે તેણે તે ગુનો કર્યો હોવાનું ગણાશે અને દોષિત ઠર્યેથી, તેને આવા ગુના માટે, પેટા-કલમ (૨) માંની શિક્ષા જેવી જ શિક્ષા કરવામાં આવશે.
- (૪) પેટા-કલમ (૨) હેઠળના શિક્ષાપાત્ર ગુના, પોલીસ અધિકારના અને બિન-જામીનપાત્ર ગણાશે.

ગુનાની અદાલતી
કાર્યવાહી કરવાની
હકૂમત.

૪. પ્રથમ વર્ગના જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, કલમ ૩ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર કોઈ ગુનાની અદાલતી કાર્યવાહી કરશે.

તકેદારી
અધિકારીઓ.

૫. (૧) રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી અને જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી બોલીઓ અને શરતોને અધીન રહીને, જાહેરનામામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા કોઈ એક અથવા વધુ પોલીસ સ્ટેશન માટે, તકેદારી અધિકારી તરીકે ઓળખાતા, એક અથવા વધુ પોલીસ અધિકારીઓની નિમણૂક કરી શકશે:

પરંતુ આવા અધિકારી, પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટરના દરજ્જાથી ઊંચેના દરજ્જાના હોવા જોઈશે નહિ.

- (૨) (૧) પોતાની હકૂમતના વિસ્તારમાં, આ અધિનિયમની અથવા તે હેઠળ કરેલા નિયમોનું જોગવાઈઓનો ભંગ અથવા ઉલ્લંઘન શોધી કાઢીને, નિવારવાની અને તેની હકૂમતના વિસ્તારની અંદરના સૌથી નજીકના પોલીસ સ્ટેશને, આવા કેસની જાણ કરવાની અને કોઈ ભોગ બનનારે અથવા તેના પરિવારના કોઈ સભ્યએ પોલીસ સ્ટેશનમાં ફરિયાદ દાખલ કર્યેથી, તેના ઉપર યોગ્ય અને ઝડપી પગલા સુનિશ્ચિત કરવાની અને સંબંધિત પોલીસ સ્ટેશનને જરૂરી સલાહ, માર્ગદર્શન અને મદદ આપવાની;
- (૨) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરતી વ્યક્તિઓ પર અસરકારક રીતે કામ ચલાવવા માટે પુરાવા એકઠા કરવાની અને આવું ઉલ્લંઘન જે વિસ્તારમાં થયું હોય અથવા થઈ રહ્યું હોય તે (વિસ્તાર)ના પોલીસ સ્ટેશનમાં તેની જાણ કરવાની;
- (૩) રાજ્ય સરકાર, આ અર્થે સામાન્ય અથવા ખાસ હુકમથી, વખતોવખત, પોતાને સોંપે તેવા બીજા કાર્યો કરવાની;

-તકેદારી અધિકારીની ફરજ રહેશે.

- (૩) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નિમાયેલા તકેદારી અધિકારીની સત્તાવાર ફરજો અથવા કાર્ય બજાવવામાં અવરોધ ઊભો કરે તેવી કોઈ વ્યક્તિને, દોષિત ઈર્થેથી, ત્રણ મહિના સુધીની મુદતની કેદની અથવા પાંચ હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા તે બંને શિક્ષા થશે.

સન ૨૦૨૩નો
૪૫મો.

- (૪) તકેદારી અધિકારી, ભારતીય ન્યાય સંહિતા, ૨૦૨૩ની કલમ ૨-ના ખંડ (૨૮) ના અર્થ મુજબ જાહેર સેવક હોવાનું ગણાશે.

૬. (૧) રાજ્ય સરકારે આ અર્થે વખતોવખત બહાર પાડેલા સામાન્ય અથવા ખાસ હુકમોને અધીન રહીને, તકેદારી અધિકારી, પોતાની હકૂમતના વિસ્તારની સ્થાનિક હદોની અંદર, પોતાના વિસ્તારના પોલીસ અધિકારીની સહાયથી-

પ્રવેશ, તપાસ
વગેરેની સત્તા.

- (૧) જે સ્થળે આ અધિનિયમ હેઠળ ગુનો થયો છે અથવા થઈ રહ્યો છે તેવું માનવાને પોતાને વાજબી કારણ હોય તેવા કોઈ સ્થળે, પોતાને જરૂરી જણાય તેવી સહાય, કોઈ હોય, તો તેની સાથે, તમામ વાજબી સમયે પ્રવેશ અને તપાસ કરી શકશે;
- (૨) જેનાથી આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન થતું હોય તેવા કોઈ કૃત્ય અથવા બાબત માટે કોઈ સામગ્રી, સાધનો અથવા જાહેરખબરનો ઉપયોગ થયો છે અથવા થઈ રહ્યો છે તેવું માનવાને પોતાને કારણ હોય, તો તે સામગ્રી, સાધનો અથવા જાહેરખબર જપ્ત કરી શકશે;
- (૩) ખંડ (૧) માં જણાવેલા કોઈ સ્થળેથી મળી આવેલા કોઈ રેકર્ડ, દસ્તાવેજ અથવા ભૌતિક વસ્તુ, આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનો થયો હોવાનો પુરાવો પૂરો પાડી શકે છે એમ માનવાને કારણ હોય, તો તે રેકર્ડ, દસ્તાવેજ અથવા અન્ય ભૌતિક વસ્તુ ચકાસી શકશે.
- (૨) સંહિતાની કલમ ૮૭ હેઠળ કાઢેલા વોરંટના સત્તાધિકાર હેઠળ કરવામાં આવેલી કોઈ તપાસ અથવા જમીને તે જે રીતે લાગુ પડે છે તેવી જ રીતે આ અધિનિયમ હેઠળ કરવામાં આવેલી આવી તપાસ અથવા જમીને સંહિતાની જોગવાઈઓ લાગુ પડશે.

- (૩) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડ (૨) અથવા (૩) હેઠળ કોઈ વ્યક્તિ, કોઈપણ વસ્તુ જપ્ત કરે, ત્યારે તેણે, બનતી ત્વરાએ, મેજિસ્ટ્રેટને તેની જાણ કરવી જોઈશે અને તેના કબજા માટે તેના હુકમો મેળવી લેવા જોઈશે.

ગુજરાત પોલીસ
અધિનિયમની
કલમો ૧૫૮ અને
૧૬૦ની જોગવાઈઓ
લાગુ પડવા બાબત.

૭.

તકેદારી અધિકારી જાણે કે ગુજરાત પોલીસ અધિનિયમ, ૧૯૫૧ના અર્થ મુજબ પોલીસ અધિકારી હોય તેમ, તકેદારી અધિકારી દ્વારા શુદ્ધબુદ્ધિથી કરવામાં આવેલા કૃત્યોને, તે અધિનિયમની કલમો ૧૫૮ અને ૧૬૦ની જોગવાઈઓ લાગુ પડશે.

સન ૧૯૫૧નો
મુંબઈનો
૨૨મો.

સંહિતાની
જોગવાઈઓ
લાગુ પડવા બાબત.

૮.

સંહિતાની જોગવાઈઓ, આ અધિનિયમ હેઠળના ગુનાની તપાસ અને ગુનાની અદાલતી કાર્યવાહીને લાગુ પડશે.

આ અધિનિયમ
અન્ય કોઈપણ
કાયદા ઉપરાંતનો
હોવાનું અને તેનાથી
તેનું અલ્પીકરણ ન થતું
હોવાનું ગણાશે.

૯.

આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ, તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા બીજા કોઈ કાયદા ઉપરાંતની રહેશે અને તેનાથી તેનું અલ્પીકરણ થશે નહિ.

ગુના-સાબિતીની
હકીકત પ્રસિદ્ધ
કરવા બાબત.

૧૦.

(૧) કોઈ વ્યક્તિને, આ અધિનિયમ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર હોય તેવા કોઈ ગુના માટે દોષિત ઠરાવવામાં આવે, ત્યારે આવા ગુનેગારને દોષિત ઠરાવનાર કોર્ટ માટે, આવી વ્યક્તિનું નામ અને રહેણાકનું સ્થળ તેમજ આવો ગુનેગાર, આ અધિનિયમ હેઠળના ગુના માટે દોષિત ઠર્યો છે તે હકીકત, આવો ગુનો જ્યાં થયો હોય ત્યાંના સ્થાનિક વર્તમાનપત્રમાં, પોલીસ દ્વારા પ્રસિદ્ધ કરાવવાનું યોગ્ય ગણાશે અને કોર્ટને યોગ્ય અને ઉચિત લાગે તેવી બીજી વિગતો પ્રસિદ્ધ કરાવી શકાશે.

(૨) આવા હુકમ સામે કરવામાં આવેલી અપીલ (હોય, તો તે) નો આખરી નિકાલ કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ આવી કોઈપણ પ્રસિદ્ધિ કરવી જોઈશે નહિ.

નિયમો કરવાની
સત્તા.

૧૧.

(૧) રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જાહેરનામાથી અને અગાઉની પ્રસિદ્ધિની શરતોને અધીન રહીને, આ અધિનિયમના હેતુઓ પાર પાડવા માટે નિયમો કરી શકશે.

(૨) આ કલમ હેઠળ કરવામાં આવેલા તમામ નિયમો, તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, ઓછામાં ઓછા ત્રીસ દિવસ સુધી રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવા જોઈશે અને જે સત્રમાં તે નિયમો એ રીતે મૂકવામાં આવ્યા હોય તે સત્ર અથવા તેની તરત પછીના સત્રમાં રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાંથી જે કંઈ રદ કરે અથવા રાજ્ય વિધાનમંડળ તેમાં જે કોઈ ફેરફાર કરે તેને તે અધીન રહેશે.

(૩) રાજ્ય વિધાનમંડળ એવી રીતે જે કંઈ રદ કરે અથવા તેમાં જે કંઈ ફેરફાર કરે તે રાજ્યપત્રમાં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવશે અને તેમ થયેથી તે અમલમાં આવશે.

અપવાદ.

૧૨.

(૧) શંકાના નિવારણ માટે, આથી જાહેર કરવામાં આવે છે કે આ અધિનિયમમાંનો કોઈપણ મજકૂર નીચેની બાબતોને લાગુ પડશે નહિ:-

(ક) કોઈ ધાર્મિક અથવા આધ્યાત્મિક સ્થળોએ કરવામાં આવતી પ્રદક્ષિણા, યાત્રા, પરિક્રમા જેવા પૂજાના સ્વરૂપને તેમજ વારકારીના વારીસ સંપ્રદાય અને અન્ય વારીસને પણ;

(ખ) હરિપથ, કીર્તન, પ્રવચન, ભજન, પ્રાર્થના અને પરંપરાગત જ્ઞાન અને કળા વિશે શિક્ષણ અને તેનો અભ્યાસ, પ્રચાર, પ્રસાર;

(ગ) મૃત સંતના ચમત્કારો વિશે જણાવવું, તેનો પ્રચાર, પ્રસિદ્ધિ અને પ્રસાર કરવો અને ધાર્મિક ઉપદેશકના શારીરિક ઈજા અથવા નાણાકીય નુકસાન ન કરતા હોય તેવા ચમત્કારો અંગેના સાહિત્યનો પ્રચાર, પ્રસિદ્ધિ અને વહેંચણી;

- (ઘ) ઘર, મંદિર, દરગાહ, ગુરુદ્વારા, પગોડા, ચર્ચ અથવા અન્ય ધાર્મિક સ્થળો જેવા સ્થળોએ શારીરિક ઈજા અથવા નાણાકીય નુકસાન ન કરતી હોય તેવી પ્રાર્થના, ઉપાસના અને તમામ ધાર્મિક વિધિઓ કરવી;
- (ચ) તમામ ધાર્મિક ઉજવણી, તહેવારો, પ્રાર્થના, શોભાયાત્રા અને તેને સંબંધિત બીજા કોઈ કૃત્ય, આત્માનું આહવાન, કડકલક્ષ્મી, વ્રતવૈકલ્યે, ઉપવાસ, નવાસને બોલાવવા, મન્નત પુકારવી, મહોરમના જુલુસ અને તમામ અન્ય ધાર્મિક વિધિઓ;
- (છ) ધાર્મિક વિધિઓ અનુસાર બાળકોના કાન અને નાક વિંધાવવા, જૈનો દ્વારા કેશલોચન જેવી ધાર્મિક વિધિઓ કરવી;
- (જ) વાસ્તુશાસ્ત્રના સંદર્ભમાં સલાહ, જોષી-જ્યોતિષી, નંદીબાઈવાલે જ્યોતિષી અને અન્ય જ્યોતિષી દ્વારા સલાહ અને ભૂગર્ભજળના સ્ત્રોતના સંદર્ભમાં સલાહ;
- (ઝ) ઉપર ઉલ્લેખ કરી હોય તે સિવાયની, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નિર્દિષ્ટ કરે તેવી અન્ય પરંપરાગત ધાર્મિક વિધિઓ અને કૃત્યો.
- (૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડ (ઝ) અનુસાર બહાર પાડવામાં આવેલું દરેક જાહેરનામું, બનતી ત્વરાએ, રાજ્ય વિધાનમંડળ સમક્ષ મૂકવું જોઈશે.
૧૩. (૧) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનો અમલ કરવામાં કોઈ મુશ્કેલી ઊભી થાય, તો સરકાર, આ અધિનિયમના આરંભની તારીખથી બે વર્ષની મુદતની અંદર, રાજપત્રમાં હુકમ પ્રસિદ્ધ કરીને, મુશ્કેલી દૂર કરવા માટે તેને જરૂરી અથવા ઈષ્ટ જણાય તેવી, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે અસંગત ન હોય તેવી જોગવાઈઓ કરી શકશે.
- (૨) આ કલમ હેઠળ કરેલો દરેક હુકમ, તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, રાજ્ય વિધાનમંડળના ગૃહ સમક્ષ મૂકવો જોઈશે.

મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાની સત્તા.

અનુસૂચિ

(જુઓ કલમ ૨(૧)(ક))

- (૧) ભૂત અને ડાકણ ભગાડવાના (કાઢી આપવાના) બહાના હેઠળ, વ્યક્તિને દોરડા અથવા સાંકળથી બાંધીને તેની ઉપર હુમલો કરવો, લાકડી (સોટી) અથવા કોરડા વડે મારવું, વ્યક્તિને જૂતા (પગરખા) બોળેલું પાણી પિવડાવવું, મરચાંનો ધુમાડો આપવો, વ્યક્તિને દોરડાથી અથવા વાળથી બાંધીને છત ઉપર લટકાવવી અથવા તેના વાળ ખેંચવા, વ્યક્તિના અંગો અથવા શરીર ઉપર ગરમ વસ્તુ અડાડીને (ડામ આપીને) કષ્ટ આપવું (પીડા આપવી), જાતીય કૃત્ય જાહેરમાં કરવા માટે વ્યક્તિને ફરજ પાડવી, અમાનુષી કૃત્યો આચરવા, મૂત્ર અથવા માનવીય મળ જબરદસ્તીથી વ્યક્તિના મોંઢામાં મૂકવું અથવા આવા કોઈ કૃત્યો આચરવા.
- (૨) કોઈ વ્યક્તિ દ્વારા કહેવાતા ચમત્કારો દેખાડવા અને તેમ કરીને નાણાંનું ઉપાર્જન કરવું અને કહેવાતા ચમત્કારોનો પ્રચાર અને પ્રસાર કરીને લોકોને છેતરવા, ધૂતી લેવા અને લોકોને ત્રાસ આપવો.
- (૩) અલૌકિક શક્તિના આશીર્વાદ મેળવવાના હેતુ માટે, જિંદગીને જોખમમાં મૂકે અથવા ભારે ઈજા પહોંચાડે તેવી અમાનુષી, અનિષ્ટ અને અઘોરી પ્રથા અનુસરવી, આવી પ્રથા અનુસરવા માટે બીજાને ઉશ્કેરવા, પ્રોત્સાહિત કરવા અથવા ફરજ પાડવી.
- (૪) કિંમતી ચીજવસ્તુઓ, આર્થિક સહાય અને જળસંપત્તિની શોધમાં અથવા તેવા જ કારણો માટે કરણી, ભાનામતી (bhanamati) ના નામે કોઈ અમાનુષી, અનિષ્ટ અને અઘોરી કૃત્ય કરવું અને જાણ-મારણના નામે અથવા એવી બીજી કોઈ રીતે માનવ બલિદાન આપવું અથવા માનવ બલિદાન આપવાનો પ્રયત્ન કરવો અથવા આવા અમાનુષી કૃત્યો કરવા માટે સલાહ આપવી, ઉશ્કેરણી કરવી અથવા પ્રોત્સાહન આપવું.

- (પ) ઇન્દ્રિયો દ્વારા ગ્રાહ્ય ન કરી શકાય (અગમ્ય) તેવી શક્તિએ વ્યક્તિના શરીર ઉપર અસર કરી છે અથવા વ્યક્તિએ આવી શક્તિ ધરાવી છે એવું જાહેર કરીને, એવી છાપ ઊભી કરવી અને તેમ કરીને, આવી વ્યક્તિની સલાહને ન અનુસરવાથી આવનાર અનિષ્ટ પરિણામોનો બીજાના મનમાં ભય ઊભો કરવો અથવા અનિષ્ટ પરિણામોની બીજાને ધમકી આપવી અથવા તેને છેતરવા, ધૂતી લેવા અને અટકાવવા.
- (દ) કોઈ ચોક્કસ વ્યક્તિ કરણી, કાળા જાદુનો વ્યવસાય કરે છે અથવા ભૂતની અસર હેઠળ લાવે છે અથવા મંત્ર-તંત્રથી પશુઓની દૂધ આપવાની ક્ષમતામાં ઘટાડો કરે છે તેવો વ્યક્તિઓને વિશ્વાસ અપાવીને અથવા તેવી જ રીતે કોઈ ચોક્કસ વ્યક્તિ, બીજા માટે દુર્ભાગ્ય લાવે છે અથવા તે રોગોના ફેલાવા માટે જવાબદાર છે તેવો તેની ઉપર આક્ષેપ મૂકવો અને તેમ કરીને આવી વ્યક્તિના જીવનને દયાપાત્ર, દુઃખદાયક અથવા મુશ્કેલ બનાવવું; કોઈ વ્યક્તિને શેતાન અથવા શેતાનના અવતાર તરીકે જાહેર કરવી.
- (ગ) જાદુ-માદુ, કરણી અથવા મેલીવિદ્યા (ચેટૂક)ના નામે કોઈ વ્યક્તિ ઉપર હુમલો કરવો, તેને નગ્ન કરીને ફેરવવો અથવા તેની રોજિંદી પ્રવૃત્તિઓ ઉપર પ્રતિબંધ મૂકવો.
- (ઠ) મંત્રોથી ભૂત અને ડાકણ બોલાવીને સામાન્ય લોકોના મનમાં ભય ઊભો કરવો અથવા ભૂત અને ડાકણને બોલાવવાની ધમકી આપવી, ભૂતપ્રેતનો અથવા દૈવી (ઇન્દ્રિય દ્વારા ગ્રાહ્ય ન કરી શકાય (અગમ્ય) શક્તિનો) કોપ શારીરિક ઈજા પહોંચાડે છે તેવી છાપ ઊભી કરવી અને વ્યક્તિને તબીબી સારવાર લેતાં અટકાવવી અને તેના બદલે તે વ્યક્તિને અમાનુષી, અનિષ્ટ અને અઘોરી કૃત્યો આચરવા માટે વાળવી, કાળા જાદુ અથવા અમાનુષી કૃત્ય કરીને અથવા કરવાનો ઝોક (વૃત્તિ) રાખીને વ્યક્તિને મૃત્યુની ધમકી આપવી અથવા શારીરિક પીડા આપવી અથવા નાણાકીય નુકસાન પહોંચાડવું.
- (ડ) કૂતરા, સાપ (સર્પ) અથવા વીંછીના ડંખ અને અન્ય માંદગીના કિસ્સામાં, વ્યક્તિને તબીબી સારવાર લેતી અવરોધવી અને અટકાવવી અને તેના બદલે, મંત્ર-તંત્ર, ગાંડા-દોરા અથવા તેવી બીજી ચીજવસ્તુઓથી તેને સારવાર આપવી.
- (૧૦) આંગળી દ્વારા શસ્ત્રક્રિયા (વાઢકાપ) કરવાનો દાવો કરવો અથવા સ્ત્રીના ગર્ભાશયમાં ભૂણની જાતિ બદલવાનો દાવો કરવો.
- (૧૧) (ક) પોતે અલૌકિક શક્તિ ધરાવે છે, બીજી વ્યક્તિનો અવતાર અથવા પવિત્ર જીવાત્મા છે અથવા તેનો ચુસ્ત અનુયાયી પૂર્વજન્મમાં તેની પત્ની, પતિ અથવા જાર/જારણી હતા જેથી તેવી વ્યક્તિ સાથે જાતીય પ્રવૃત્તિ આચરી રહ્યો છે તેવી છાપ ઊભી કરવી;
- (ખ) ગર્ભ ધારણ કરવાને અસમર્થ હોય તેવી સ્ત્રીને, અલૌકિક શક્તિથી માતૃત્વની ખાતરી આપીને તેની સાથે જાતીય સંબંધો રાખવા.
- (૧૨) મંદબુદ્ધિવાળી વ્યક્તિ, અલૌકિક શક્તિ ધરાવે છે તેવી છાપ ઊભી કરવી અને અને તેમ કરીને બીજાને લૂંટવા.
